

(อม.๓๓)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๔/๒๕๖๕

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๘/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { อัยการสูงสุด โจทก์
นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์ จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์ฟ้องว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขต
เลือกตั้ง จังหวัดมุกดาหาร สังกัดพรรคเพื่อไทย ตำแหน่งกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และได้รับแต่งตั้งให้เป็น
อนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ ในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ
การเสนอญัตติ และพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ
การควบคุมบริหารราชการแผ่นดินโดยการตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การตั้งกรรมการ
การเข้าชื่อถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ การให้ความ
เห็นชอบแต่งตั้งบุคคลเป็นนายกรัฐมนตรี และการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ และในฐานะ

อนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ มีอำนาจหน้าที่พิจารณางบประมาณเกี่ยวกับการบูรณาการทรัพยากรน้ำของ ๙ กระทรวง ๑๗ หน่วยงาน และการบูรณาการด้านการคมนาคมและโลจิสติกส์ของ ๘ กระทรวง ๒๑ หน่วยงาน และสรุปผลรายงานผลการพิจารณาเสนอคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งคณะกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ คัดเลือกให้จําเลยเป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง จําเลยจึงเป็นเจ้าพนักงาน และสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ ตามประมวลกฎหมายอาญา กับเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าพนักงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลากลางวันต่อเนื่องกัน ในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมได้พิจารณางบประมาณภาพรวมของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จําเลยในฐานะกรรมการวิสามัญฯ ได้ซักถามและโต้แย้งงบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลหลายครั้งเกี่ยวกับโครงการขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ว่า เป็นการจัดซื้อจัดจ้างแบบเฉพาะเจาะจงให้ผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง และมีการกำหนดราคาในส่วนของอัตราราคางานต่อหน่วยของค่าขุดเจาะน้ำบาดาลสูงเกินไป พร้อมทั้งขอแบบแปลนและประมาณราคาโครงการจากกรมทรัพยากรน้ำบาดาล และตั้งข้อซักถามในโครงการพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ค่าก่อสร้างแหล่งน้ำเกี่ยวกับการประมาณราคาก่อสร้างและตั้งวงเงินงบประมาณในการก่อสร้างแหล่งน้ำของแต่ละจังหวัด ในการประชุมดังกล่าวนายศักดิ์ดา วิเชียรศิลป์ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล พร้อมเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้ชี้แจงตอบข้อซักถามของจําเลยครบถ้วนแล้ว แต่จําเลยยังคงซักถามโต้แย้งในประเด็นเดิมเกี่ยวกับราคาค่าก่อสร้างในแต่ละโครงการที่สูงเกินไป ซึ่งต่อมาเมื่อ

วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ กรมทรัพยากรน้ำบาดาลมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๗๐๒/๓๗๔๕ ซีแจ้งตอบประเด็นคำถามดังกล่าว และจัดส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมเกี่ยวกับแบบแปลนและประมาณราคาของโครงการขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลทั้งหมดให้คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สมาชิกแทนราษฎร ครบถ้วน รวมถึงส่งเอกสารดังกล่าวให้จำเลยด้วย ต่อมาวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลากลางวันหลังเที่ยง จำเลยได้บังอาจเรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินเป็นเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีชอบจากนายศักดิ์ดา เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่ของจำเลย โดยจำเลยโทรศัพท์พูดคุยกับนายนายศักดิ์ดาว่า “พຼຽນນີ້ຂອງເງິນ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท” นายศักดิ์ดาจึงถามว่า “เหตุใดจึงตั้งงบประมาณเยอะจิง” จำเลยตอบว่า “ไม่ได้ตั้งงบประมาณ แต่ขอเป็นเงินสด” นายศักดิ์ดาตอบว่า “เงินเยอะขนาดนั้น จะไปหาจากที่ไหน” จำเลยตอบว่า “ถ้าอย่างนั้น ของงานโครงการในภาคอีสานทั้งหมด” นายศักดิ์ดาตอบว่า “ไม่ได้เนื่องจากงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลเป็นงานประเภท e-bidding” จำเลยตอบว่า “ถ้าอย่างนั้น ของงานที่ต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท” นายศักดิ์ดาจึงตอบว่า “ไม่ได้ เนื่องจากโครงการที่ต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท เจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลก็จะเป็นผู้ดำเนินการเองอยู่แล้ว” จำเลยตอบว่า “ถ้าไม่ให้ก็จะตั้งงบประมาณของกรม ๑๐ เปอร์เซนต์” นายศักดิ์ดาตอบว่า “หากจะตั้งงบประมาณ ๑๐ เปอร์เซนต์ ของแต่ละโครงการแบบนั้น กรมทรัพยากรน้ำบาดาลก็จะทำงานไม่ได้ หากจะตัดให้ตัดเป็นโครงการ หรือเป็นรายแห่ง” จากนั้นต่อมาวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ คณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ ได้พิจารณางบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำเลยในฐานะรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง ได้ซักถามและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับงบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลในประเด็นเดิมถึงราคาค่าก่อสร้างต่อพื้นที่ของการเจาะบ่อน้ำ

บาดาลในแต่ละพื้นที่ที่สูงกว่าเอกชนดำเนินการ และเหตุใดจึงไม่จ้างเอกชน ซึ่งประเด็นดังกล่าวผู้แทนจากกรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้ชี้แจงพร้อมส่งเอกสารต่อที่ประชุมคณะกรรมการมาธิการวิสามัญฯ และยังได้ส่งเอกสารแบบแปลนและประมาณราคาของโครงการขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลดังกล่าวให้แก่จำเลยแล้วเช่นกัน แต่จำเลยยังคงชักถามในประเด็นเดิม ซึ่งทำให้การประชุมพิจารณางบประมาณล่าช้าไม่อาจหาข้อสรุปเพื่อลงมติได้ หากการพิจารณางบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ไม่ผ่านการพิจารณาจากคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ และคณะกรรมการมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สมาชิกผู้แทนราษฎร ย่อมไม่อาจตราเป็นพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในส่วนการเบิกจ่ายงบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ อันเกิดความเสียหายแก่กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเสียหายแก่ทางราชการ การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับจำเลยโดยมิชอบ เพื่อกะทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งของจำเลย ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และเป็นการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เหตุเกิดที่แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต และแขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ต่อเนื่องกัน ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒, ๑๗๓ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙, ๑๕๗

จำเลยให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์คำฟ้อง คำให้การ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ตลอดจนคำแถลงปิดคดีของจำเลยแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดมุกดาหาร สังกัดพรรคเพื่อไทย โดยได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ อันเป็นวันที่ศาลฎีกามีคำสั่งให้จำเลยคดีนี้หยุดปฏิบัติหน้าที่ตามคำพิพากษาศาลฎีกาคดีหมายเลขแดงที่ คมจ.๑/๒๕๖๖ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้วลงมติรับหลักการ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขึ้นคณะหนึ่งจำนวน ๗๒ คน โดยจำเลยได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมาธิการวิสามัญในคณะดังกล่าวด้วย ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๕ ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ประชุมพิจารณางบประมาณภาพรวมของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ และครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๓ วันที่ ๒๑ และวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ประชุมพิจารณางบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลและกรมทรัพยากรน้ำ ในการประชุมดังกล่าวจำเลยในฐานะกรรมาธิการวิสามัญฯ ตั้งข้อสังเกตและซักถามเกี่ยวกับโครงการพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และโครงการจัดหาแหล่งน้ำบาดาลระยะไกล เพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่แล้งซ้ำซากหรือน้ำเค็มว่า เหตุใดมีการตั้งวงเงินงบประมาณในการก่อสร้างแหล่งน้ำของแต่ละจังหวัดมีจำนวนเงินเท่ากัน พร้อมกับขอรายละเอียดโครงการและเอกสารแบบแปลนและประมาณราคาเพื่อพิจารณาว่ามีราคาแพงหรือไม่ ซึ่งนายศักดิ์ดาได้ชี้แจงตอบข้อซักถามและแจ้งว่า สำหรับแบบแปลนและประมาณราคาจะจัดส่งให้ในภายหลัง ตามรายงานการประชุมเอกสารหมายเลข จ.๑๗ หน้า ๗๙๔ และในการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

คณะกรรมการวิสามัญฯ มีมติแต่งตั้งอนุกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๘ คณะ คณะละ ๑๐ คน คณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ เป็นคณะที่ ๘ ประกอบด้วยจำเลยและบุคคลอื่นอีก ๙ คน มีอำนาจหน้าที่พิจารณางบประมาณเกี่ยวกับการบูรณาการทรัพยากรน้ำของ ๙ กระทรวง ๑๗ หน่วยงาน และการบูรณาการด้านการคมนาคมและโลจิสติกส์ของ ๘ กระทรวง ๒๑ หน่วยงาน และสรุปผลรายงานผลการพิจารณาเสนอคณะกรรมการวิสามัญฯ ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ คัดเลือกให้นางสาวแนน บุญยธิดา สมชัย เป็นประธานคณะอนุกรรมการ จำเลยเป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง และนางนันทนา สงฆ์ประชา เป็นเลขานุการ คณะอนุกรรมการ ตามเอกสารหมาย จ.๑๘ หน้า ๖๖๗ ถึง ๖๗๒ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ กรมทรัพยากรน้ำบาดาลมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๗๐๒/๓๗๔๕ ถึงประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ ขอส่งเอกสารประกอบการชี้แจง (เพิ่มเติม) ตามเอกสารหมาย จ.๒๐ หน้า ๙๓๓ ถึง ๑๐๑๖ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ในการประชุมคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ ก่อนเลิกประชุม นางสาวแนนแจ้งที่ประชุมว่า นัดประชุมครั้งต่อไปวันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ เพื่อพิจารณางบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และกรมโยธาธิการและผังเมืองตามลำดับ เลิกประชุมเวลา ๑๘.๔๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมาย จ.๒๑ หน้า ๑๑๔๑/๑ หลังเลิกประชุม จำเลย นางสาวแนน นางนันทนา และนายจักรรัตน์ พัวช่วย อนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ นั่งอยู่ในห้องประชุมเพื่อรับประทานอาหารเย็น และมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการอยู่สรุปการประชุมในวันนั้นและเตรียมเอกสารการประชุมในวันถัดไป ต่อมาเวลา ๑๙.๐๗ นาฬิกา นางนันทนาได้โทรศัพท์ไปหานายศักดิ์ดาซึ่งขณะนั้นอยู่กับพลตำรวจตรีวิวัฒน์ ชัยสังฆะ และเพื่อนชื่อนายเต๋อที่ร้านอาหารเปียร์หิมะในหมู่บ้านประชานิเวศน์ ๑ ถนนเทศบาลสงเคราะห์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

นางนันทนาบอกนายศักดิ์ดาว่า มีเรื่องด่วนเป็นเรื่องสำคัญให้นายศักดิ์ดาโทรศัพท์ไปที่หมายเลข ๐๘ ๑๘๗๒ ๕๕๕๕ โดยไม่บอกว่าเป็นหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ใดและเรื่องอะไร นายศักดิ์ดาโทรศัพท์ไปยังหมายเลขดังกล่าวแต่ไม่มีผู้รับสาย ต่อมาจำเลยเป็นผู้ใช้โทรศัพท์หมายเลขดังกล่าวติดต่อกลับมาหานายศักดิ์ดา ๒ ครั้ง เวลา ๑๙.๒๐ นาฬิกา สนทนาเป็นระยะเวลา ๕๖๕ วินาที และเวลา ๑๙.๓๔ นาฬิกา สนทนาเป็นระยะเวลา ๓๖๕ วินาที ตามข้อมูลการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่เอกสารหมายเลข จ.๒๕ หน้า ๑๕๖๔ ถึง ๑๕๖๗ วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ในการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาแผนงานบูรณาการ ๒ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ ในช่วงเช้า จำเลยเข้าร่วมประชุมมีข้อสังเกตและซักถามเกี่ยวกับโครงการพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรที่หน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการเอง ราคาต่อแห่ง ๑๗๑,๐๐๐ บาท และการเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าน้ำมัน เนื่องจากรถที่เจาะเป็นของราชการ พร้อมกับขอแบบแปลนและประมาณราคาจากกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ซึ่งนายศักดิ์ดา นายกุศล โชติรัตน์ รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล นายสุรินทร์ วรกิจธำรง ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้ชี้แจงตอบข้อซักถามว่า กรมทรัพยากรน้ำบาดาลมีบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ นักธรณีวิทยา และช่างเจาะที่มีประสบการณ์ รวมถึงมีเครื่องเจาะบ่อบาดาลสามารถขุดเจาะได้งานคุณภาพสูงกว่าการว่าจ้างเอกชน พร้อมกับนำแบบแปลนฉายขึ้นจอโปรเจคเตอร์ประกอบการชี้แจง และผู้แทนจากสำนักงบประมาณชี้แจงว่า ราคา ๑๗๑,๐๐๐ บาท เป็นราคาตามบัญชีราคามาตรฐานในลักษณะงานดำเนินการเอง ซึ่งจะกำหนดค่าน้ำมัน ค่าวัสดุ ตามอัตราราคางานต่อหน่วย ตามมาตรฐานของสำนักงบประมาณไม่มีการตั้งงบประมาณซ้ำซ้อน ตามรายงานการประชุมเอกสารหมายเลข จ.๒๑ หน้า ๑๑๕๔/๑ ในการชี้แจงช่วงหนึ่ง นายศักดิ์ดาพูดต่อที่ประชุมว่า “ท่าน (จำเลย) ก็คุยกับผมหลายรอบ ผมอัดเทปไว้วันะครับ” และช่วงใกล้เที่ยงนายศักดิ์ดาพูดต่อที่ประชุมว่า “พูดกันไม่รู้เรื่องหรอก เพราะเมื่อคืนนี้มีอนุกรรมการคนหนึ่งโทรไปหาผมตบทรัพย์ผม ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผมจะไปแกล้งข่าว”

แต่ข้อความหลังไม่มีการบันทึกไว้ในรายงานการประชุม และพักการประชุมเวลา ๑๑.๕๕ นาฬิกา ในช่วงบ่ายมีการประชุมพิจารณางบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลต่อ แต่จำเลยไม่ได้เข้าร่วมประชุม คณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ พิจารณามีมติเห็นควรปรับลดงบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เหตุผลการปรับลดเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย/ปรับลดเป้าหมาย ตามรายงานการประชุมเอกสารหมายเลข จ.๒๑ หน้า ๑๕๕๗ ถึง ๑๖๘ และรายงานผลการพิจารณาเอกสารหมายเลข จ.๒๖ หน้า ๑๕๙๒ ต่อมาผู้ร้องเรียนการกระทำของจำเลยและนางนันทนาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติรับเรื่องและมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการไต่สวน คณะกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนและแจ้งข้อกล่าวหาให้จำเลยและนางนันทนาทราบแล้ว และสรุปสำนวนพร้อมความเห็นเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติสำหรับการกระทำของนางนันทนาว่าไม่มีมูลให้ข้อกล่าวหาตกไป แต่ให้ส่งเรื่องให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกระทำที่อาจจะฝ่าฝืนจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามกฎหมายต่อไป และมีมติสำหรับการกระทำของจำเลยว่ามีมูลความผิดอาญาตามข้อกล่าวหาและเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ในส่วนคดีอาญาให้ส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยังโจทก์ยื่นฟ้องเป็นคดีนี้ ในส่วนคดีฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเป็นคดีหมายเลขดำที่ คมจ. ๔/๒๕๖๔ คดีดังกล่าวศาลฎีกามีคำพิพากษาว่า ผู้คัดค้าน (จำเลย) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๕ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กร

อิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ประกอบข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง ตามคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ คมจ. ๑/๒๕๖๖ ของศาลฎีกา

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า การไต่สวนคดีนี้ในชั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอบ ด้วยกฎหมายหรือไม่ จำเลยให้การต่อสู้ว่า ในชั้นไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยคณะกรรมการ ไต่สวน จำเลยขอขยายระยะเวลายื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และมีหนังสือไปยังกรมทรัพยากร น้ำบาดาล ผ่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อขอเอกสารมา ประกอบคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คือ แบบแปลนการก่อสร้าง ประมาณราคาก่อสร้าง และ รายละเอียดที่กรมทรัพยากรน้ำบาดาลเป็นผู้ดำเนินการเอง แต่จำเลยยังไม่ได้รับเอกสาร จำเลยจึงมี หนังสือลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ (ที่ฎก ๒๕๖๔) ขอให้ประธานกรรมการไต่สวนดำเนินการติดตาม และเร่งรัดเอกสารดังกล่าว แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กลับไม่ดำเนินการเรียกเอกสารตามคำขอของ จำเลย และจำเลยมีหนังสือลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ (ที่ฎก ๒๕๖๔) ขอให้ประธานกรรมการไต่สวน เรียกพยานบุคคล คือ พันตำรวจเอกทวี สอดส่อง นายชาดา ไทยเศรษฐ์ นางสาวแนน บุญยธิดา สมชัย และนายจักรรัตน์ พัวช่วย มาไต่สวน แต่คณะกรรมการไต่สวนเรียกนางสาวแนนเพียงคนเดียวมาไต่สวน โดยไม่ได้บันทึกเหตุผลไว้ในสำนวนการไต่สวนหรือรายงานการไต่สวนเบื้องต้นและเร่งรีบสรุปสำนวน อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ ว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๗๗ การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น เห็นว่า ในปัญหานี้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ บัญญัติให้คณะกรรมการไต่สวน ต้องดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็น

โทษต่อผู้ถูกกล่าวหา พยานหลักฐานใดที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างส่ง คณะกรรมการไต่สวนจะไม่รับด้วยเหตุ
 ล่วงเลยเวลาหรือผิดขั้นตอนมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติชี้มูลแล้ว หรือเห็นว่า
 ผู้ถูกกล่าวหาจงใจประวิงเวลาหรือใช้สิทธิโดยไม่สุจริต และในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาขอให้คณะกรรมการ
 ไต่สวน เรียกบุคคลหรือเอกสารจากบุคคลใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวนดำเนินการ
 ตามที่ร้องขอ แต่ผู้ถูกกล่าวหาต้องร้องขอภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา ทั้งนี้ เว้นแต่
 คณะกรรมการไต่สวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจประวิงเวลา หรือใช้สิทธิโดยไม่สุจริต หรือบุคคลหรือ
 เอกสารที่ขอให้เรียกนั้นไม่มีผลต่อการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ต้องบันทึกเหตุนี้ไว้ใน
 สำนวนการไต่สวนหรือรายงานการไต่สวนเบื้องต้นด้วย ซึ่งตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๗๗ กำหนดไว้ทำนอง
 เดียวกัน และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๐ ในการไต่สวน หากคณะกรรมการไต่สวนเห็นว่ามีความพยานหลักฐาน
 เพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิด กรรมการหรือพนักงานไต่สวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา
 ทราบและกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาชี้แจงข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐาน
 หรือนำพยานบุคคลมาให้ปากคำประกอบการชี้แจง ดังนี้ การไต่สวนพยานหลักฐานจะมากน้อยเพียงใด
 ย่อมเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการไต่สวนที่จะไต่สวนบุคคลหรือพยาน
 เอกสารใดเป็นพยานก็ได้ และหากเห็นว่าข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้วก็ไม่
 จำต้องเรียกพยานมาทำการไต่สวนอีก หากพยานที่ไม่ไต่สวนนั้นเป็นพยานที่ผู้ถูกกล่าวหาขอให้เรียก
 มาไต่สวนก็จะต้องบันทึกเหตุที่ไม่เรียกไว้ในสำนวนการไต่สวนหรือรายงานการไต่สวนเบื้องต้นไว้ด้วย
 คดีนี้ข้อเท็จจริงจากการไต่สวนได้ความว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีคำสั่งที่ ๑๙๒/๒๕๖๓ ลงวันที่
 ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการไต่สวนกรณีกล่าวหาจำเลยและ

นางนันทนา สงฆ์ประชา ว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ อันเป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนโดยชอบแล้ว ต่อมาคณะกรรมการไต่สวนได้ทำการไต่สวนพยานบุคคลรวม ๑๗ ปาก และรวบรวมพยานเอกสาร ๑๐ รายการ หลังจากนั้นวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔ จึงมีบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลย และแจ้งให้จำเลยชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ถือว่าได้รับทราบข้อกล่าวหา ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๐ แต่จำเลยขอขยายระยะเวลายื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ๓ ครั้ง ซึ่งคณะกรรมการไต่สวนอนุญาตให้จำเลยขยายระยะเวลายื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาถึงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ ต่อมาวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ จำเลยมีหนังสือถึงประธานกรรมการไต่สวนอ้างว่าจำเลยเพิ่งได้รับหนังสือแจ้งอนุญาตให้ขยายระยะเวลาเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ และเนื่องจากอยู่ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-๑๙ ทำให้การเดินทางไม่สะดวก จึงขอขยายระยะเวลายื่นเอกสารชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาครั้งที่ ๔ เป็นเวลา ๓๐ วัน ถึงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ตามหนังสือเอกสารหมายเลข ล.๕ แสดงให้เห็นว่าจำเลยไม่ได้ร้องขอให้คณะกรรมการไต่สวนหมายเรียกเอกสารดังกล่าวจากกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมาเป็นพยานหลักฐานประกอบการไต่สวนของคณะกรรมการไต่สวนโดยตรง เพียงแต่จำเลยขอให้ติดตามและเร่งรัดให้กรมทรัพยากรน้ำบาดาลจัดส่งเอกสารให้จำเลยเพื่อจะนำมาประกอบการทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของตนเท่านั้น ซึ่งการที่จำเลยจะอ้างพยานเอกสารดังกล่าว จำเลยชอบที่จะต้องยื่นคำชี้แจงมาก่อนแล้วจึงจะอ้างพยานมาเพื่อสนับสนุนคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เมื่อขณะนั้นจำเลยยังไม่ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา กรณีจึงไม่มีประเด็นตามคำชี้แจงของจำเลยที่คณะกรรมการไต่สวนจะต้องพิจารณาเรียกเอกสารมา การที่คณะกรรมการไต่สวนใช้ดุลพินิจไม่ดำเนินการติดตามเร่งรัดเอกสารตามที่จำเลยร้องขอในกรณีเช่นนี้ถือไม่ได้ว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ที่จำเลยอ้างว่า คณะกรรมการไต่สวนไม่เรียกพยานบุคคลตามที่จำเลยร้องขอมาไต่สวนโดยไม่บันทึกเหตุนี้ไว้ในรายงานการไต่สวนหรือรายงานการ

ไต่สวนเบื้องต้น และเร่งรีบสรุปสำนวน นั้น ได้ความตามทางไต่สวนว่า วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ จำเลย มีหนังสือขอให้ประธานกรรมการไต่สวนเรียกพยานบุคคล คือ พันตำรวจเอกทวี สอดส่อง นายชาดา ไทยเศรษฐ์ นางสาวแนน บุญยธิดา สมชัย และนายจักรรัตน์ พัวช่วย มาไต่สวน ตามหนังสือเอกสาร หมายเลข ๑.๖ ซึ่งขณะนั้นจำเลยยังไม่ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา แต่คณะกรรมการไต่สวนเรียกนางสาวแนน มาไต่สวนคนเดียว ส่วนบุคคลอื่นไม่เรียกมาไต่สวนตามที่จำเลยร้องขอ โดยคณะกรรมการไต่สวนได้มีการบันทึกเหตุไว้ในรายงานและสำนวนการไต่สวนว่า จำเลยยื่นคำร้องขอเกินระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา ทั้งคำร้องมิได้ระบุว่า บุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องหรือรู้เห็นเหตุการณ์เกี่ยวกับการ เรียกรับเงินนายศักดิ์ดา วิเชียรศิลป์ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ หรือไม่ อย่างไร บุคคลที่จำเลยขอให้เรียกหรือไต่สวนไม่มีผลต่อการวินิจฉัยของคณะกรรมการไต่สวน และเป็นการจงใจประวิงเวลา หรือใช้สิทธิโดยไม่สุจริต จึงมีมติงดเรียกหรือไต่สวนพยานบุคคล ๓ ปาก ดังกล่าว ตามรายงานและสำนวนการไต่สวนเอกสารหมายเลข จ.๑ หน้า ๗๗ ถึง ๗๘ จึงเห็นได้ว่า คณะกรรมการไต่สวนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นกรณีจำเลยจงใจประวิงเวลา หรือใช้สิทธิโดยไม่สุจริต หรือบุคคลหรือเอกสารที่ขอให้เรียกนั้นไม่มีผลต่อการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และได้บันทึก เหตุนั้นไว้ในสำนวนการไต่สวนหรือรายงานการไต่สวนเบื้องต้นด้วย ถือได้ว่าการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องครบถ้วนแล้ว นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาจากรายงานและสำนวนการไต่สวนของ คณะกรรมการไต่สวนตามเอกสารหมายเลข จ.๑ แล้วปรากฏว่าได้มีการไต่สวนพยานบุคคลมากถึง ๑๗ ปาก บ่งชี้ว่าคณะกรรมการไต่สวนมิได้ไต่สวนข้อเท็จจริงอย่างรวบรัด อีกทั้งได้อนุญาตให้จำเลย ขยายระยะเวลายื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหลายครั้ง จนกระทั่งจำเลยมีหนังสือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อ กล่าวหาพร้อมเอกสารต่อคณะกรรมการไต่สวนเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ตามเอกสารหมายเลข จ.๔๖ อันเป็นการให้โอกาสจำเลยชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาอย่างเต็มที่ หลังจากนั้นวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูล แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มิได้เร่งรีบสรุปสำนวนตามที่ จำเลยอ้างแต่อย่างใด การไต่สวนคดีนี้ในชั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงชอบด้วยกฎหมาย ข้ออ้างของ จำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า จำเลยได้กระทำความผิดกล่าวหาในฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนได้ความจากนายศักดิ์ดา วิเชียรศิลป์ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เบิกความว่า ในการ ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ เมื่อวันที่ ๑๗ วันที่ ๒๑ และวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ จำเลย ซึ่งเป็นกรรมการวิสามัญฯ ชักถามและโจมตีเกี่ยวกับงบประมาณและโครงการของกรมทรัพยากร น้ำบาดาลว่า มีการกำหนดงบประมาณไม่คุ้มค่า การขุดเจาะบ่อบาดาลมีราคาแพง การบริหารจัดการ ไม่จัดจ้างเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ รวมถึงการทุจริต โดยมีการนำภาพโครงการมาเสนอต่อที่ประชุม แต่ภาพดังกล่าวไม่ใช่ลักษณะบ่อของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ซึ่งนายจตุพร บุรุษพัฒน์ ปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ชี้แจงตอบข้อซักถาม และพยานกับคณะเจ้าหน้าที่ก็ได้ชี้แจงตอบ ข้อซักถามไปแล้วเช่นกัน แต่จำเลยยังคงติดใจซักถามในคำถามเดิมอยู่ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ กรมทรัพยากรน้ำบาดาลจัดส่งเอกสารประกอบการชี้แจงเพิ่มเติมให้คณะกรรมการวิสามัญฯ ตาม เอกสารหมาย จ.๒๐ และส่งไปให้จำเลยด้วย ต่อมาวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๙.๐๗ นาฬิกา ขณะที่พยานอยู่กับพลตำรวจตรีวิวัฒน์ ชัยสังฆะ และเพื่อนชื่อนายเต๋อที่ร้านอาหารเปียร์หิมะในหมู่บ้าน ประชานิเวศน์ ๑ นางนันทนา อนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ โทรศัพท์มาหาพยานบอกว่า มีเรื่อง ด่วนสำคัญให้พยานโทรศัพท์ไปที่หมายเลข ๐๘ ๑๘๗๒ ๕๕๕๕ โดยไม่บอกว่าเป็นหมายเลขโทรศัพท์ ของผู้ใดและเรื่องอะไร ซึ่งพยานคิดว่าน่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ที่จะเข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ ต่อมาเวลา ๑๙.๑๐ นาฬิกา พยาน จึงโทรศัพท์ไปยังหมายเลขดังกล่าวแต่ไม่มีผู้รับสาย เวลา ๑๙.๒๐ นาฬิกา ผู้ใช้หมายเลขดังกล่าว

โทรศัพท์กลับมาหาพยาน พยานจำเสียงได้ว่าเป็นจำเลย เพราะจำเลยเป็นกรรมการวิสามัญฯ และเคยซักถามเรื่องงบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ใช้เวลาสนทนากัน ๙ นาทีเศษ และเวลา ๑๙.๓๔ นาฬิกา จำเลยโทรศัพท์มาหาพยานอีกครั้ง ใช้เวลาสนทนากัน ๖ นาทีเศษ โดยเรื่องที่สนทนากันทั้งสองครั้งดังกล่าวมีใจความสำคัญว่า จำเลยแนะนำตัวเองว่า เป็นรองประธานคณะกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ คนที่หนึ่ง แจ้งว่า “พรงนี้ขอเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท” พยานจึงถามว่า “เหตุใดจึงตัดงบประมาณเยอะจิง” จำเลยบอกว่า “ไม่ได้ตัดงบประมาณ แต่ขอเป็นเงินสด” พยานตอบว่า “เงินเยอะขนาดนั้น จะไปหาจากที่ไหน” จำเลยบอกว่า “ถ้าอย่างนั้น ของงานโครงการในภาคอีสานทั้งหมด” พยานจึงตอบว่า “ไม่ได้ เนื่องจากงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เป็นงานประเภท e-bidding” จำเลยบอกว่า “ถ้าอย่างนั้น ของงานที่ต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท” ซึ่งพยานเข้าใจว่างานดังกล่าวเป็นงานที่ใช้เพียงวิธีตกลงราคาซึ่งมีประมาณ ๓๖๐ แห่ง พยานจึงตอบว่า “ไม่ได้ เนื่องจากโครงการที่ต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำบาดาลจะเป็นผู้ดำเนินการเองอยู่แล้ว” จำเลยบอกว่า “ถ้าไม่ให้ก็จะตัดงบประมาณของกรม ๑๐ เปอร์เซ็นต์” พยานจึงบอกว่า “หากจะตัดงบประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ของแต่ละโครงการแบบนั้น กรมทรัพยากรน้ำบาดาลจะทำงานไม่ได้ หากจะตัดให้ตัดเป็นโครงการ หรือเป็นรายแห่ง” การสนทนาดังกล่าวมิได้สนทนาต่อเนื่องในครั้งเดียว เนื่องจากมีปัญหาสัญญาณโทรศัพท์หลุด ต้องโทรศัพท์ติดต่อกันหลายครั้ง ตามข้อมูลการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่เอกสารหมายเลข จ.๒๕ หลังจากพยานเดินทางออกจากร้านอาหารเปียร์หิมะแล้ว ในคืนนั้นเวลา ๒๑.๒๕ นาฬิกา พยานโทรศัพท์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ไปหานายภาดล ถาวรฤทธิรัตน์ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ เล่าให้นายภาดลฟังว่า จำเลยโทรศัพท์มาเรียกเงินพยาน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และโทรศัพท์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ไปเล่าเรื่องดังกล่าวให้นายสุรินทร์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาน้ำบาดาล ฟังด้วย บอกให้นายสุรินทร์เตรียมข้อมูลเพื่อไปชี้แจงให้พร้อม นอกจากนี้วันรุ่งขึ้นเวลา ๗.๕๕ นาฬิกา

พยานยังได้โทรศัพท์ไปเล่าให้นายนริศ ขำนุรักษ์ ซึ่งเป็นเพื่อนพยานและเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ฟังอีกคนด้วย วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ช่วงเช้า คณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ ประชุม พิจารณางบประมาณกรมทรัพยากรน้ำบาดาล จำเลยเข้าร่วมประชุมตั้งข้อสังเกตและซักถามเกี่ยวกับ โครงการที่กรมทรัพยากรน้ำบาดาลเป็นผู้ดำเนินการเองเกี่ยวกับค่าเจาะบ่อบาดาลราคา ๑๗๑,๐๐๐ บาท การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ และการกำหนดอัตราราคางานต่อหน่วยที่เท่ากันทุกจังหวัด ในช่วงแรก พยานเป็นผู้ชี้แจงด้วยตัวเอง แล้วให้นายกุศล โชติรัตน์ รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล และ นายสุรินทร์เป็นผู้ชี้แจงเกี่ยวกับงานด้านเทคนิคการขุดเจาะบ่อบาดาลที่หน่วยงานดำเนินการเอง แต่ จำเลยยังคงติดใจซักถามว่ามีการกำหนดราคาแพง และซักถามเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าน้ำมันกับค่าเบี้ย เลี้ยงต่าง ๆ ระหว่างนั้นพยานลุกเดินออกจากห้องประชุมไปเข้าห้องน้ำ ได้พบกับนางวันทนา อาชีวิทย์ ผู้อำนวยการส่วนงบประมาณกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑ สำนักงบประมาณ พยานพูดกับนางวันทนาว่า ตนอายุที่กรมทรัพยากรน้ำบาดาลถูกคณะอนุกรรมการซักถามเยอะ และเล่าให้นางวันทนาฟังว่า คืนวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีอนุกรรมการโทรศัพท์มาเรียกเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากนั้นพยานกลับเข้าห้องประชุม และยืนขึ้นพูดว่า “พูดกันไม่รู้เรื่องหรอก เพราะ เมื่อคืนนี้มีอนุกรรมการคนหนึ่งโทรไปหาผม ตบทรัพย์ผม ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผมจะไปแถลงข่าว” และมีนายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ อนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ พูดขึ้นว่าจะพาพยานไปแถลง ข่าว ประธานจึงสั่งพักการประชุม ในช่วงบ่ายจำเลยไม่เข้าร่วมประชุม บรรยากาศในการประชุม เปลี่ยนไปจากช่วงเช้า คณะอนุกรรมการสอบถามพยานว่า กรมทรัพยากรน้ำบาดาลจะตัดลด งบประมาณเท่าใด พยานขอตัดร้อยละ ๑ เป็นเงินประมาณ ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ประธานคณะอนุ กรรมการขอให้ตัดงบประมาณ ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และพยานยินยอมให้ปรับลดงบประมาณตาม จำนวนดังกล่าว ตามรายงานการประชุมเอกสารหมายเลข จ.๒๑ หน้า ๑๑๕๗/๑ ถึง ๑๑๖๘/๑ พยานไม่ได้

บันทึกเสียงสนทนาระหว่างพยานกับจำเลยไว้ ส่วนจำเลยนำสืบอ้างตนเองเป็นพยานเบิกความว่า จำเลยโทรศัพท์ไปหานายศักดิ์ดาพูดคุยเรื่องเอกสารแบบแปลนและประมาณการโครงการชุดเจาะบ่อบาดาล จำเลยไม่ได้เรียกเงินนายศักดิ์ดา นั้น องค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากเห็นว่า โจทก์มีนายศักดิ์ดาเป็นประจักษ์พยานที่รู้เห็นเรื่องที่จำเลยโทรศัพท์มาพูดคุยเรียกเงินและขอร้องงานจากนายศักดิ์ดา แต่จำเลยเบิกความปฏิเสธ คำเบิกความของนายศักดิ์ดาและคำเบิกความของจำเลยมีลักษณะโต้แย้งกันอยู่ จึงต้องพิจารณาพยานพฤติเหตุแวดล้อมประกอบกัน เมื่อพิจารณาคำเบิกความของนายศักดิ์ดาเหตุการณเริ่มตั้งแต่ในการประชุมคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ จำเลยได้พยายามชักถามซ้ำประเด็นเดิมในลักษณะโจมตีงบประมาณอย่างผิดปกติ จนกระทั่งสุดท้ายเมื่อจำเลยไม่เข้าประชุมงบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลจึงผ่านไปได้โดยใช้เวลาไม่นาน อันเป็นข้อบ่งชี้ว่า จำเลยไม่ได้ชักถามเรื่องงบประมาณดังกล่าวในฐานะอนุกรรมการตามปกติทั่วไป อีกทั้งจำเลยดำรงตำแหน่งเป็นรองประธานคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ คนที่หนึ่ง หากจำเลยเพียงแต่ต้องการเอกสารแบบแปลนและประมาณราคา จำเลยก็สามารถมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ ดำเนินการให้ตามทางปฏิบัติที่เคยกระทำกันมาได้อยู่แล้ว ไม่มีความจำเป็นถึงขนาดที่จำเลยจะต้องโทรศัพท์ติดต่อกับนายศักดิ์ดาด้วยตนเองโดยไม่มีบุคคลอื่นได้ยินข้อความสนทนาระหว่างจำเลยกับนายศักดิ์ดา ทั้งถ้อยคำที่จำเลยพูดคุยกับนายศักดิ์ดาเกี่ยวข้องกับถึงการขอเข้าเป็นผู้รับจ้างงานก่อสร้างของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลอันเป็นเรื่องเฉพาะตัวของจำเลย ประกอบกับนายศักดิ์ดาเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เพิ่งรู้จักจำเลยครั้งแรกในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ แม้จำเลยจะมีข้อสังเกตและคำชักถามเกี่ยวกับงบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลหลายประเด็น รวมทั้งมีการขอเอกสารแบบแปลนและประมาณราคาก่อสร้างด้วย ซึ่งทำให้การชี้แจงตอบข้อซักถามของหน่วยงานมีความยุ่งยากมากกว่าปีที่

ผ่านมาตั้งที่นายชาดา ไทยเศรษฐ์ และพันตำรวจเอกทวี สอดส่อง ได้เบิกความในคดีหมายเลขดำที่ คมจ. ๔/๒๕๖๔ ของศาลฎีกา ว่า นายศักดิ์ดา มีอารมณ์ ขุนเคืองจำเลยก็ตาม แต่ข้อนี้ก็เป็นความขัดแย้ง กันเพียงเล็กน้อยเห็นได้จากที่ทั้งสองฝ่ายยังคงโทรศัพท์พูดคุยกันเป็นเวลานาน เหตุดังกล่าวจึงไม่น่าจะ ทำให้นายศักดิ์ดาโกรธเคืองถึงขนาดสร้างเรื่องขึ้นมาใส่ร้ายจำเลยซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย เรื่องร้ายแรงโดยปราศจากมูลความจริง เพราะเป็นการเสี่ยงที่นายศักดิ์ดาอาจถูกดำเนินคดีทั้งทางอาญา และทางวินัยซึ่งจะมีผลกระทบต่อหน้าที่การงานของตนได้ หลังเกิดเหตุ นายศักดิ์ดาได้โทรศัพท์ผ่าน แอปพลิเคชันไลน์ไปเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้นายภาดล อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ และนายสุรินทร์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาน้ำบาดาล ฟังว่าจำเลยโทรศัพท์มาเรียกเงินหรือของงาน และนายนิธิต ขำนุรักษ์ พยานโจทก์ซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นพยานเบิกความว่า วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๗.๕๕ นาฬิกา นายศักดิ์ดาโทรศัพท์มาแล้วว่ามีธุรกรรมรายการโทรศัพท์มาเรียกเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท หากไม่ให้จะตัดงบประมาณ แต่ไม่บอกว่าผู้เรียกเงินคือใคร พยานโจทก์ทั้งสามปากต่างเบิกความยืนยัน ตรงกันว่า นายศักดิ์ดาแจ้งว่ามีธุรกรรมรายการคนหนึ่งเรียกเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากนายศักดิ์ดา โดยนายภาดลและนายสุรินทร์เบิกความว่า นายศักดิ์ดาบอกว่าคนที่เรียกเงินคือจำเลย โดยบอกในคืน เกิดเหตุทันทีหลังจากพูดคุยทางโทรศัพท์กับจำเลย ทั้งเมื่อพิจารณาจากระยะเวลาที่จำเลยโทรศัพท์คุย กับนายศักดิ์ดาเมื่อเวลา ๑๙.๒๐ นาฬิกา เป็นเวลา ๙ นาทีเศษ และเวลา ๑๙.๓๔ นาฬิกา เป็นเวลา ๖ นาทีเศษ รวมประมาณ ๑๕ นาที ตามข้อมูลการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่เอกสารหมายเลข จ.๒๕ แสดง ให้เห็นว่าจำเลยและนายศักดิ์ดาพูดคุยทางโทรศัพท์เป็นระยะเวลานานสอดคล้องกับที่นายศักดิ์ดากล่าว อ้างว่ามีการเจรจาต่อรองจนนำไปสู่การเรียกเงินจำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อไม่ได้จึงเปลี่ยนมาขอ งานแทนตามลำดับ ซึ่งหากเป็นการพูดคุยแค่เรื่องขอเอกสารแบบแปลนก็ไม่น่าจะต้องใช้ระยะเวลานาน มากถึงเพียงนี้ นอกจากนี้ เหตุการณ์ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวหลายคน จึงไม่น่า

เป็นไปได้ที่นายศักดิ์ดาจะคิดวางแผนสร้างเรื่องโดยโทรศัพท์ไปบอกพยานโจทก์ทั้งสามว่าถูกจำเลยเรียกเงินหรือของงานตั้งแต่หลังการประชุมคณะอนุกรรมการ ทั้งยังปรากฏข้อเท็จจริงว่านางนันทนาเป็นฝ่ายติดต่อกับนายศักดิ์ดาให้โทรศัพท์ไปหาจำเลยก่อน พฤติการณ์ที่เกิดขึ้นจึงไม่อยู่ในวิสัยที่นายศักดิ์ดาจะวางแผนให้จำเลยเป็นฝ่ายเริ่มติดต่อมาก่อน ยิ่งกว่านั้น ในวันรุ่งขึ้น เมื่อมีการประชุมคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ นายศักดิ์ดาได้พูดขึ้นมาในที่ประชุมยืนยันว่า เมื่อคืนนี้มีอนุกรรมการคนหนึ่งโทรไปหาผม ตบทรัพย์ผม ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมีลักษณะเป็นการพูดโต้ตอบด้วยความอัดอั้นกตัญญูจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในคืนเกิดเหตุโดยยังไม่ระบุชื่อจำเลยว่าเป็นผู้เรียกเงินหรือของงาน แสดงว่านายศักดิ์ดาเพียงแต่ต้องการให้จำเลยหยุดซักถามเท่านั้น ซึ่งหากจำเลยไม่โทรศัพท์เรียกเงินและของงานก็ไม่มีเหตุที่นายศักดิ์ดาจะต้องพูดเรื่องที่ร้ายแรงเช่นนี้ในที่ประชุม หลังจากนั้นช่วงบ่ายจำเลยก็ไม่เข้าประชุมคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ เพื่อซักถามโต้แย้งงบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลอีก นอกจากนี้ข้อเท็จจริงยังได้ความจากที่นายภาดลพยานโจทก์เบิกความอีกว่า ในคืนเกิดเหตุเวลาประมาณ ๑๙ นาฬิกา นางนันทนาโทรศัพท์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์มาบอกให้พยานโทรศัพท์ไปหาจำเลย เรื่องงบประมาณกรมทรัพยากรน้ำที่จะเข้าที่ประชุมพรุ่งนี้ พยานจึงโทรศัพท์ไปหาจำเลยก่อน ต่อมาเวลา ๑๙.๑๕ นาฬิกา จำเลยโทรศัพท์กลับมาหาพยาน สอบถามเกี่ยวกับงบประมาณกรมทรัพยากรน้ำว่า มีงบอะไรบ้าง ลงที่ไหน และเวลา ๑๙.๕๐ นาฬิกา จำเลยโทรศัพท์มาหาพยานอีกครั้ง สอบถามเกี่ยวกับงานก่อสร้างของกรมทรัพยากรน้ำว่า ทำอย่างไรบ้าง ตนเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง งบประมาณกรมทรัพยากรน้ำมีกี่ประเภท พยานอธิบายและขอร้องว่าอย่าตัดงบประมาณเลย แล้วจำเลยสอบถามว่า บริหารงบประมาณอย่างไร พยานตอบว่า ต้องทำ e-bidding ตั้งแต่มี e-bidding มีการพันราคามา ๔ ถึง ๕ ปี แล้ว ซึ่งจำเลยพูดว่า อย่างนี้ก็บริหารไม่ได้สิ ผมเป็นผู้รับเหมา ผมมาคุมช่วยมัย พยานตอบว่า ยินดี เนื่องจากเป็นการทำ e-bidding ซึ่งพยานเข้าใจว่าการพูดดังกล่าว

เป็นการพูดของงาน หลังจากนั้นเวลา ๒๑.๒๕ นาฬิกา นายศักดิ์ดาโทรศัพท์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์มา สอบถามพยานว่า มีอนุกรรมการโทรศัพท์มาหาหรือไม่ พยานตอบว่า มีอนุกรรมการโทรศัพท์มา เกี่ยวกับเรื่องงบประมาณที่จะเข้าพรั่งนี้ว่ามึงบอไรบ้าง นายศักดิ์ดาเล่าว่า ของผม เขาเรียกเงินผม ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ผมไม่ให้เพราะไม่มี ซึ่งนายศักดิ์ดาบอกชื่อจำเลยให้ทราบด้วย นายภาคลไม่ได้สร้างเรื่องกล่าวหาจำเลยจึงมีลักษณะเป็นคนกลาง คำเบิกความของนายภาคลจึงมีน้ำหนักให้รับฟัง จากคำเบิกความของนายภาคลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าจำเลยขอรับงานจากนายภาคล ซึ่งเป็นการกระทำในลักษณะเดียวกันกับที่จำเลยพูดคุยกับนายศักดิ์ดาในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณา ประกอบกับว่านายศักดิ์ดาและนายภาคลต่างดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมที่จะต้องไปชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณต่อคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ ที่มีจำเลยเป็นรองประธานในวันรุ่งขึ้น พฤติการณ์บ่งชี้ว่าจำเลยโทรศัพท์ไปเจรจาต่อรองผลประโยชน์จากโครงการที่จำเลยกำลังมีส่วนในการพิจารณางบประมาณดังที่นายศักดิ์ดาและนายภาคลพยานโจทก์ทั้งสองปากเบิกความ คำเบิกความของนายศักดิ์ดาจึงมีเหตุผลและสอดคล้องเชื่อมโยงกับพยานอื่นทำให้มีน้ำหนักน่าเชื่อถือ ส่วนข้อที่นายศักดิ์ดาพูดต่อที่ประชุมว่า ได้บันทึกเสียงสนทนาระหว่างนายศักดิ์ดากับจำเลยไว้ แต่ความจริงไม่มีการบันทึกเสียงสนทนานั้น ได้ความตามรายงานการประชุมเอกสารหมายเลข จ.๒๑ หน้า ๑๑๕๕/๑ ถึง ๑๑๕๖/๑ ว่า ก่อนที่นายศักดิ์ดาจะพูดถ้อยคำดังกล่าว จำเลยกับนายศักดิ์ดามีการซักถามชี้แจงได้ตอบ กันไปมา โดยจำเลยยังคงซักถามเกี่ยวกับโครงการเจาะบ่อบาดาลแห่งละ ๑๗๑,๐๐๐ บาท ที่กรมทรัพยากรน้ำบาดาลดำเนินการเองว่า มีราคาแพงกว่าการว่าจ้างเอกชน และมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าน้ำมัน นายศักดิ์ดาได้พูดว่า ถ้าจะประมูลเพื่อเอกชนเจาะ ถ้าบ่อบาดาลเสียหายขอให้ท่านรับผิดชอบ ผมยินดี เพื่อท่านจะมาประมูลงาน แล้วจำเลยพูดตอบว่า ผมไม่ใช่ผู้รับเหมา ซึ่งราคาเจาะบ่อบาดาล ผู้แทนสำนักงานงบประมาณได้ชี้แจงไปแล้วว่า กำหนดตามอัตราราคา

งานต่อหน่วยตามบัญชีมาตรฐานของสำนักงานประมาณ พฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าขณะนั้น นายศักดิ์ดา พุดถ้อยคำดังกล่าวออกไปด้วยอารมณ์เพียงเพื่อที่จะโต้ตอบจำเลย ทั้งภายหลังกายศักดิ์ดาก็ยอมรับเองว่าไม่มีการบันทึกเสียง ข้อนี้จึงไม่ถึงกับเป็นพินิจทำให้คำเบิกความของนายศักดิ์ดามีน้ำหนักลดน้อยลงจนไม่น่าเชื่อถือ แม้นายศักดิ์ดาจะเบิกความตอนหนึ่งว่า พยานเคยไปให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการธิการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร แต่พยานไม่ได้บอกชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลที่โทรศัพท์มาก็ตาม แต่นายศักดิ์ดาก็ได้ทำบันทึกชี้แจงข้อเท็จจริงต่อปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมฉบับลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ กับไปให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ตามเอกสารหมายเลข จ.๒๔ และ จ.๒๘ โดยระบุหมายเลขโทรศัพท์และตำแหน่งของผู้ที่ติดต่อมาเรียกเงินหรือของงานแล้ว ซึ่งเป็นการระบุถึงข้อเท็จจริงที่สามารถเชื่อมโยงถึงตัวจำเลยได้แล้ว จึงนำไปสู่การตรวจสอบข้อมูลการใช้โทรศัพท์ระหว่างนายศักดิ์ดากับจำเลยตามเอกสารหมายเลข จ.๒๕ ทั้งต่อมานายศักดิ์ดาก็ให้ถ้อยคำเพิ่มเติมยืนยันข้อเท็จจริงว่าบุคคลที่โทรศัพท์มาเรียกเงินหรือของงานคือจำเลย ส่วนที่นายศักดิ์ดาทำบันทึกชี้แจงข้อเท็จจริงต่อปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และไปให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า นายศักดิ์ดาโทรศัพท์ไปเล่าให้นายภาดลฟังและถามว่า มีคนโทรมาหาและขอเงินหรือไม่ นายภาดลตอบว่า มี ขอผม ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ผมไม่ยอม ซึ่งไม่ตรงกับที่นายภาดลได้ให้ถ้อยคำว่า จำเลยไม่ได้เรียกเงินจากนายภาดล นั้น เห็นว่า นายภาดลให้ถ้อยคำและเบิกความตรงกับคำเบิกความของนายศักดิ์ดาในสาระสำคัญว่า นายศักดิ์ดาเล่าเรื่องจำเลยโทรศัพท์มาเรียกเงินจากนายศักดิ์ดา ส่วนที่จำเลยจะเรียกเงินจากนายภาดลด้วยหรือไม่เป็นเรื่องระหว่างจำเลยกับนายภาดลซึ่งเป็นคนละส่วนกัน จึงไม่ใช่ข้อพิพาทอีกเช่นกัน ส่วนที่จำเลยเบิกความว่า

จำเลยโทรศัพท์ไปขอแบบแปลนจากนายศักดิ์ดา โดยไม่ได้เรียกเงินหรือของงานจากนายศักดิ์ดานั้น หากจำเลยพูดคุยในเรื่องขอแบบแปลนในห้องประชุมดังที่อ้าง จำเลยย่อมจะพูดได้อย่างเปิดเผยจึงน่าจะมีบุคคลอื่นได้ยินข้อความสนทนาได้บ้าง แต่นางนันทนาที่โทรศัพท์ติดต่อนายศักดิ์ดาหรือนายจักร์ตนต่างก็ไม่ทราบว่ามีจำเลยพูดคุยกับนายศักดิ์ดาในเรื่องใด คำเบิกความของจำเลยจึงเลื่อนลอยไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง ที่จำเลยอ้างว่าขณะที่จำเลยกำลังพูดคุยโทรศัพท์กับนายศักดิ์ดา นางนันทนามาขอโทรศัพท์จากจำเลยไปพูดคุยกับนายศักดิ์ดา โดยนางนันทนาเดินออกไปพูดคุยโทรศัพท์กับนายศักดิ์ดานอกห้องประชุม แล้วนำโทรศัพท์ซึ่งได้วางสายไปก่อนแล้วมาคืนจำเลย นั้น ข้อนี้ได้รับความจากนางนันทนาเบิกความว่านางนันทนาไม่ได้ขอโทรศัพท์จากจำเลยในขณะที่จำเลยกำลังพูดคุยอยู่กับนายศักดิ์ดา ที่จำเลยอ้างว่านายศักดิ์ดาไม่เล่าเหตุการณ์ให้พลตำรวจตรีวิวัฒน์และนายเต๋อฟังนั้น ก็ไม่ใช่เรื่องผิดปกติ เพราะจำเลยมีตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องร้ายแรงและไม่เกี่ยวข้องกับบุคคลทั้งสอง การที่นายศักดิ์ดาไม่เล่าให้บุคคลทั้งสองฟังจึงไม่ใช่ข้อพิรุณ และที่จำเลยอ้างว่า หลังเกิดเหตุ นายศักดิ์ดาไม่ร้องทุกข์กล่าวโทษดำเนินคดีแก่จำเลยนั้น ได้รับความว่าหลังเกิดเหตุคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นและต่อมาได้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการไต่สวนเรื่องนี้แล้ว นายศักดิ์ดาจึงไม่จำเป็นต้องไปร้องทุกข์กล่าวโทษจำเลยอีก ข้ออ้างของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น จากเหตุผลที่วินิจฉัยมาแล้วข้างต้น พยานหลักฐานที่ไต่สวนมามีน้ำหนักมั่นคงรับฟังได้ว่า จำเลยได้กระทำตามข้อกล่าวหาในฟ้องจริง พยานหลักฐานของจำเลยไม่มีน้ำหนักหักล้างพยานหลักฐานโจทก์ได้

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายมีว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า จำเลยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ ในคณะกรรมการวิสามัญดังกล่าว จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าพนักงานของรัฐตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา คณะกรรมการการวิสามัญฯ มีมติให้กำหนดกรอบแนวทางการพิจารณาของคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ ดังนี้ ๑. ขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการพิจารณางบประมาณ ๒. กรอบแนวทางในการพิจารณา และ ๓. หลักเกณฑ์การปรับลดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๙ ข้อ ตามเอกสารหมาย จ.๑๙ หน้า ๙๒๖ ถึง ๙๓๒ จำเลยในฐานะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ ย่อมมีอำนาจหน้าที่เสนอความเห็นตามกรอบแนวทางการพิจารณา รวมถึงสามารถเสนอความเห็นในการปรับลดงบประมาณของหน่วยงานต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาลงมติเห็นชอบได้และเสนอคณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาต่อไป ดังนั้น จำเลยจึงสามารถซักถามและเสนอความเห็นต่อที่ประชุมได้ และมีสิทธิลงมติในทุกขั้นตอนของการพิจารณางบประมาณ โดยเฉพาะในฐานะกรรมการการวิสามัญฯ จำเลยมีสิทธิชี้แจงเสนอความเห็นเกี่ยวกับงบประมาณต่อที่ประชุม หากจำเลยยังติดใจในงบประมาณส่วนใดก็มีสิทธิขอสงวนความเห็นเพื่ออภิปรายในสภาผู้แทนราษฎรได้ด้วย และข้อนี้นายสรเดช ธรรมสาร นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการในคณะกรรมการการวิสามัญฯ และผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ เป็นพยานเบิกความว่า คณะกรรมการการวิสามัญฯ ยังคงมีอำนาจพิจารณาปรับลดงบประมาณที่ผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการมาแล้วหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ หน่วยงานที่ถูกปรับลดงบประมาณสามารถยื่นอุทธรณ์ผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการต่อคณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้ ซึ่งข้อเท็จจริงก็ฟังเป็นยุติว่า ท้ายที่สุดคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้พิจารณา

ปรับลดงบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่คณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๒ เสนอ ดังนี้ แม้จำเลยเพียงคนเดียวจะไม่มีอำนาจเด็ดขาดในการปรับลดงบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลดังที่จำเลยอ้าง เพราะผลการพิจารณาต้องเป็นไปตามมติที่ประชุมก็ตาม แต่การเสนอความเห็นเกี่ยวกับงบประมาณในขั้นตอนต่าง ๆ ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของจำเลย ซึ่งจำเลยอาจเสนอความเห็นให้คุณหรือให้โทษแก่งบประมาณของหน่วยราชการที่พิจารณา การที่จำเลยโทรศัพท์ไปเรียกเงินและซองงานจากนายศักดิ์ดาในการพิจารณางบประมาณของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ย่อมเป็นการกระทำในตำแหน่งและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของจำเลยโดยตรง การกระทำของจำเลยดังกล่าวจึงเป็นการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับจำเลยโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งของจำเลย ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และราชการ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามฟ้อง อนึ่ง เมื่อการกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๓ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องปรับบทความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ซึ่งเป็นบททั่วไปอีก

อนึ่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “...ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น และจะ

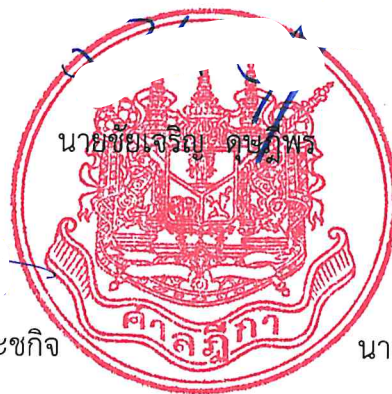
เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ” เห็นว่า ตามบทบัญญัติดังกล่าว ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่า จำเลยกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ย่อมมีผลให้จำเลยพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๕ อันเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งให้จำเลยหยุดปฏิบัติหน้าที่ในคดีนี้ และต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป โดยไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ กับให้ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้ แต่เนื่องจากในคดีหมายเลขแดงที่ คมจ. ๑/๒๕๖๖ ของศาลฎีกา ศาลฎีกามีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้าน (จำเลยคดีนี้) มีกำหนดเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๖ อันเป็นวันที่ศาลฎีกามีคำพิพากษาในคดีดังกล่าว ซึ่งการกระทำในคดีดังกล่าวเป็นการกระทำเดียวกันกับคดีนี้ จึงเห็นสมควรไม่สั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของจำเลยในคดีนี้อีก

พิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๓ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ อันเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ องค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมาก ลงโทษจำคุก ๖ ปี กับให้จำเลยพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๕ อันเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งให้จำเลยหยุดปฏิบัติหน้าที่ในคดีนี้ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

ของจำเลยตลอดไป โดยไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง.

นายสิทธิศักดิ์ วนะชกิจ

นายเอกศักดิ์ ยันตรปกรณ์

นายอุดม วัตตธรรม

นายเจียรดนัย ธรรมดุษฎี

นายสมเกียรติ ตั้งสกุล

นางสุวิชา นาควัชระ

นายอำพันธ์ สมบัติสภาพกุล

นายสาคร ตั้งวรรณวิบูลย์

